

LUMEL

REGULATOR TEMPERATURY RE11

INSTRUKCJA OBSŁUGI

Wyświetlacz	4 cyfry (kolor biały) + 4 cyfry (kolor zielony) Wysokość wyświetlacza: Wyśw. w kol. białym: - 15,3 mm Wyśw. w kol. zielonym: - 8 mm 7-segmentowy wyśw. cyfrowy
Wskaźniki LED	1: Wyjście 1 regulacyjne WŁ 2: Wyjście 2 pomocnicze WŁ T: Sterowanie S: Czas wygrzewania
Przyciski	3 przyciski do programowania z klawiatury
WEJŚCIE	
Sygnal wejściowy	Termoelement (J,K,T,R,S) / RTD (PT100)
Czas próbkowania	250 ms
Filtr wejściowy (FTC)	0,2 do 10,0 s
Rozdzielczość	0,1 / 1° dla wejścia TC/RTD (1° dla wejścia TC typu R & S)
Jednostka temperatury	Wybór jednostki °C / °F
Dokładność wskazań	Dla termopar J, K, T: 0,25% w.m. ±1°C Dla termopar R, S: 0,5% w.m. ±2°C (30 min czasu nagrzewania dla wejścia TC) Dla wejścia Pt100: 0,1% w.m. ±1°C
FUNKCJONALNOŚĆ	
Rodzaj regulacji	1) Regulacja PID z autoadaptacją lub samodostajaniem 2) Regulacja załącz-wyłącz (ON-OFF)
Zakres proporcjonalności (P)	1,0 do 400,0 °C, 1,0 do 752,0 °F
Czas całkowania (I)	0 do 9999 s
Czas różniczkowania (D)	0 do 9999 s

Okres impulsowania	0,1 do 99,9 s
Histereza	0,1 do 99,9 °C
Czas wygrzewania	0 do 9999 min
Ręczny offset	-19,9 do 19,9 °C / °F
REGULACJA GRZANIE - CHŁODZENIE	
Sposób regulacji	PID
Zakres proporcjonal. dla chłodzenia	1,0 do 400,0 °C 1,0 do 752,0 °F
Okres impulsowania dla chłodzenia	0,1 do 99,9 s
Strefa rozsunęcia	SPLL do SPHL (programowalne)

WYJŚCIA	
Wyjście regulacyjne (programowalny przełącznik lub SSR)	Styki przełącznika 5 A / 250 V AC / 30 V DC dla obciążenia rezystancyjnego: SSR (napięciowe impulsowe): 12 V DC, 30 mA
Wyjście pomocnicze	Styki przełącznika: 5 A / 250 V AC / 30 V DC dla obciążenia rezystancyjnego

ZNAMIONOWE WARUNKI UŻYTKOWANIA	
Napięcie zasilania	85 do 270 V AC / DC (AC: 50 / 60 Hz)
Pobór mocy	Maks. 6 VA / 270 V AC
Temperatura	Pracy: 0 do 50 °C Przechowywania: -20 do 75 °C
Wilgotność powietrza	95% wilg. wzgl. (bez kondensacji)
Masa	116 g

1. ZASADY BEZPIECZEŃSTWA

Wszystkie oznaczenia, symbole i instrukcje związane z bezpieczeństwem podane w niniejszej instrukcji obsługi lub na urządzeniu, muszą być ściśle przestrzegane w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom obsługującym urządzenie oraz samemu urządzeniu.

Obsługa urządzenia niezgodna z zaleceniami producenta może pogarszać poziom zabezpieczenia zapewniany przez urządzenie.

Przed montażem oraz obsługą urządzenia należy zapoznać się z całą instrukcją

OSTRZEŻENIE: Zagrożenie porażeniem prądem elektrycznym.

WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE OKABLOWANIA

OSTRZEŻENIE:

- Podczas wykonywania okablowania urządzenie musi być wyłączone, aby zapobiec ryzyku porażenia prądem elektrycznym. Nie dotykać zacisków przy włączonym zasilaniu.
- W celu wyeliminowania zakłóceń elektromagnetycznych należy używać krótkich przewodów typu skrętka o odpowiednich parametrach i tej samej długości. W przypadku przewodów dla sygnału wejściowego i wyjściowego należy zastosować przewody ekranowane, które powinny być poprowadzone w odpowiedniej odległości od siebie.
- Przewód zasilający ze źródła zasilania musi mieć przekrój, co najmniej 1 mm². Przewody powinny posiadać izolację, co najmniej 1,5 kV.
- W przypadku przedłużania przewodów termoelementu, zawsze należy używać przewodów kompensacyjnych termoelementu. W przypadku typu RTD należy użyć przewody o małej rezystancji (maks. 5 Ω na linię) oraz zadbać o to, aby miały jednakową rezystancję.
- Oczekiwana redukcję zakłóceń można osiągnąć poprzez zastosowanie standardowego przewodu do zasilania regulatora.

KONSERWACJA

- Urządzenie należy regularnie czyścić, aby uniknąć zatkania części zapewniających wentylację. Urządzenie czyścić czystą, miękką szmatką. Nie używać alkoholu izopropylowego i innych środków

2. WSKAZÓWKI DOT. MONTAŻU

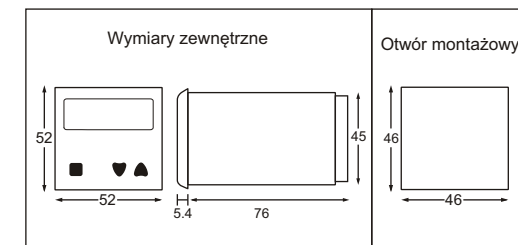
- Urządzenie zwykle jest stosowane, jako zintegrowana część głównego panelu sterowania i użytkownik nie ma dostępu do zacisków po zakończeniu montażu i podłączeniu wewnętrznego okablowania.
- Należy tak zabezpieczyć produkt, aby podczas montażu nie dostały się do niego kawałki metalu, fragmenty przewodów lub drobiny metalowe, ponieważ może to spowodować zagrożenie życia operatora lub porażenie prądem.
- W obwodzie między źródłem zasilania a zaciskami zasilania należy zastosować wyłącznik automatyczny lub wyłącznik sieciowy, aby ułatwić włączanie lub wyłączanie zasilania. Wyłącznik automatyczny lub sieciowy musi być zainstalowany w miejscu łatwo dostępnym dla operatora.
- Regulator temperatury należy używać i przechowywać w określonych zakresach temperatury otoczenia i wilgotności podanych w niniejszej instrukcji.

UWAGA!

- Przy pierwszym uruchomieniu odłączyć urządzenia podłączone do wyjść.
- Bezpiecznik: urządzenie jest zwykle dostarczane bez wyłącznika zasilania i bezpieczników. Okablowanie należy wykonać w taki sposób, aby bezpiecznik był włączony w obwód między wyłącznikiem zasilania sieciowego a regulatorem. (zalecany bezpiecznik dubiegunowy: 275 V AC, 1A)

- Ponieważ jest to urządzenie wbudowane (montowane w głównym panelu sterowania), zaciski wyjściowe są podłączone do urządzenia głównego. Powinno ono spełniać podstawowe wymagania w zakresie zakłóceń elektromagnetycznych i inne wymagania bezpieczeństwa np. EN 61326-1 i EN 61010.
- Otwory wentylacyjne w obudowie sprzętu zapewniają chłodzenie urządzeń. Nie wolno zasłaniać otworów wentylacyjnych, gdyż może to powodować zagrożenia bezpieczeństwa.
- Zaciski wyjściowe powinny być obciążane tylko do wartości / zakresu określonych przez producenta.

3. MONTAŻ

- Przygotować wycięcie w panelu o odpowiednich wymiarach, jak pokazano powyżej.
- Zamocować urządzenie w panelu za pomocą mocowania.
- Zamontowane urządzenie nie może znajdować się w pobliżu źródeł ciepła, żrących oparów, olejów, pary lub innych niepożądanych produktów procesu.
- Do podłączenia użyć listwy zaciskowej określonej wielkości (śruby M3,5). Dokręcić śruby listwy zaciskowej momentem 1,2 Nm.
- Nie używane zaciski pozostawić niepodłączone.

4. WSKAZÓWKI DOT. KOMPATYBILNOŚCI ELEKTROMAGNETYCZNEJ

- Należy używać odpowiednich i możliwie najkrótszych kabli typu skrętka podłączonych do wejść.
- Kable połączeniowe powinny być prowadzone z dala od wszelkich wewnętrznych źródeł zakłóceń elektromagnetycznych.

5. POŁĄCZENIA OBCIĄŻENIA

- Okres eksploatacji przełączników wyjściowych zależy od parametrów i warunków przełączania. Należy uwzględnić rzeczywiste warunki aplikacji i stosować produkt w zakresie obciążenia znamionowego oraz okresu eksploatacji elektrycznej.
- Mimo, że wyjście przełącznikowe może przełączać prąd o natężeniu 5 amperów, należy zastosować przełącznik pośredniczący lub stycznik do przełączania obciążenia. Pozwala to uniknąć uszkodzenia regulatora w przypadku zwarcia w obwodzie wyjściowym zasilania.
- Zawsze używać oddzielnego obwodu zasilania zabezpieczonego bezpiecznikiem dla „obwodu zasilania obciążenia” i nie odłączać go od zacisków L i N zasilających regulator.

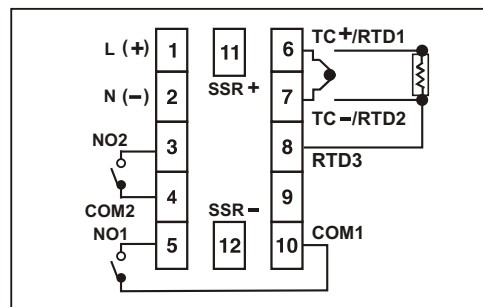
6. ŚRODKI OSTROŻNOŚCI PODCZAS UŻYTKOWANIA DOT. CZĘŚCI ELEKTR.

Zakłócenia elektryczne związane z przełączaniem obciążeń indukcyjnych może powodować chwilowe zakłócenia, błędy wyświetlania, podtrzymanie, utratę danych lub trwałe uszkodzenie przyrządu.

Aby zmniejszyć zakłócenia:

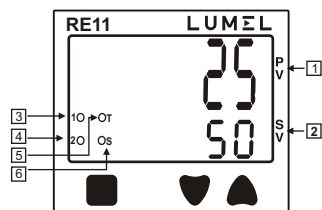
- Zaleca się stosowanie pokazanych powyżej obwodów redukujących zakłócenia na obciążeniu.
- Używanie oddzielnych przewodów ekranowanych do podłączania wejść.

7. ZACISKI

Używać wyłącznie odpowiedniego przewodu termoelementu lub przewodu kompensacyjnego łączącego sondę z zaciskami urządzenia, jeśli to możliwe należy unikać połączeń w samym przewodzie. Niewłaściwe użycie przewodu spowoduje niedokładne odczyty. Upewnić się, że czujnik wejściowy podłączony do zacisków i typ wejścia ustawiony w konfiguracji regulatora temperatury są takie same.

8. OPIS PANELU PRZEDNIEGO

1	Wyświetlanie wartości mierzonej (PV) / nazwy parametru	1) Wyświetlanie wartości mierzonej (PV). 2) Wyświetlanie symboli parametrów w trybie konfiguracji / menu online. 3) Wyświetlanie warunków błędu PV. (patrz tabela 2)
2	Wyświetlanie ustawień parametrów	Wyświetlanie ustawień parametrów w trybie konfiguracji / menu online.
3	Wskaźnik wyjścia regulacji 1	Dioda LED świeci się, gdy wyjście regulacji 1 jest włączone
4	Wskaźnik wyjścia pomocniczego 2	Dioda LED świeci się, gdy wyjście pomocniczego 2 jest włączone
5	Strojenie	Autoadaptacja: miganie (z większą częst.) Samodostrajanie: miganie (z mniejszą częst.)
6	Czas wygrzewania	Miganie: czas wygrzewania jest włączony. Ciągłe świecenie: czas upłynął.

9. OPIS PRZYCISKÓW PANELU

FUNKCJE	PRZYCISKI
TRYB ONLINE	
Aby wyświetlić poziom 1	Nacisnąć przycisk ♥ przez 3 s
Aby wyświetlić poziom 2	Nacisnąć przycisk ▲ przez 3 s
Aby wyświetlić Poziomy Dostęp	Nacisnąć przyciski ▲ ♥ przez 3 s
Aby wyświetlić parametry ONLINE	Możliwość wyboru SET1/SET2/TIME na dolnym wyświetlaczu za pomocą przycisku ▲
UWAGA: Czas jaki upłynął / Pozostały czas zależy od wyboru parametru ONL na poziomie 1.	
Zmiana wartości parametrów online	Nacisnąć ■+▲/♥, aby zmienić wartość parametru.

TRYB PROGRAMOWANIA	
Wyświetlenie parametrów tego samego poziomu.	▲ lub jeden raz przycisk ♥, aby wyświetlić kolejną lub poprzednią funkcję w menu obsługi
Zwiększanie lub zmniejszanie wartości określonego parametru.	■+▲, aby zwiększyć i ■+♥ aby zmniejszyć wartość funkcji. Uwaga: Wartość parametru nie zmieni się po zablokowaniu danego poziomu.
UWAGA: Urządzenie automatycznie wyjdzie z trybu programowania po 30 sekundach bezczynności. LUB Naciskając ▲ lub ♥ lub ▲+♥ przyciski przez 3 sek.	

Tabela 1 : ZAKRES WEJŚCIOWY

Dla PT100

TYP WEJŚCIA	ZAKRES		
PT100	Rozdzielczość: 1	Rozdzielczość: 0,1	JEDN.
	-150 ... 850	-150,0 ... 850,0	°C
	-238 ... 1562	-199,9 ... 999,9	°F

DLA TERMOELEMENTU

TYP WEJŚCIA	ZAKRES		
J	Rozdzielczość: 1	Rozdzielczość: 0,1	JEDN.
	-199 ... 750	-199 ... 750	°C
	-328 ... 1382	-199 ... 999	°F
K	-199 ... 1350	-199 ... 999	°C
	-328 ... 2462	-199 ... 999	°F
	-199 ... 400	-199 ... 400	°C
T	-328 ... 750	-199 ... 750	°F
	0 ... 1750	BRAK	°C
	32 ... 3182	BRAK	°F

Tabela 2: WYŚWIETLANIE BŁĘDÓW

W przypadku wystąpienia błędu, górny wyświetlacz wyświetla kody błędów podane poniżej.

Błąd	Opis	Stan wyjścia regulacji
S, b ♯	Awaria czujnika / Powyżej zakresu	WYŁ.
S, ♯ E	Awaria czujnika / Poniżej zakresu	WYŁ.

10. PROGRAMOWANIE PARAMETRÓW ONLINE

Wartość zadana 1	Domyślnie : 50
Zakres: SPLL do SPHL	
Gdy na wyświetlaczu górnym wybrano S E ♯ ! to, Naciśnięcie przycisku ■ wyświetli na górnym wyświetlaczu : S E ♯ !	
Dolny wyświetlacz : <50>	
Nacisnąć przyciski ■+▲/♥, aby zwiększyć / zmniejszyć wartość S E ♯ !	

Wartość zadana/ Strefa rozsunięcia	Domyślnie : 0
Zakres : SPLL do SPHL	
Gdy na wyświetlaczu górnym wybrano S E ♯ 2 / d b to, Naciśnięcie przycisku ■ wyświetli na górnym wyświetlaczu : S E ♯ 2 / d b	
Dolny wyświetlacz: <0>	
Nacisnąć przyciski ■+▲/♥, aby zwiększyć / zmniejszyć wartość S E ♯ 2 / d b	

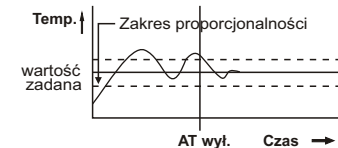

Czas wygrzewania	Domyślnie: WYŁ.
Zakres: WYŁ., 1 do 9999 min	
Gdy na wyświetlaczu górnym wybrano E. P E ♯ / E. E L P to, naciśnięcie przycisku ■ spowoduje wyświetlenie Górny wiersz: E I ♯ E Dolny wiersz : <WYŁ.>	
Nacisnąć ■+▲/♥, aby zwiększyć/zmniejszać czas wygrzewania d ♯ E L	

10. INSTRUKCJA UŻYTKOWANIA

- Wyświetlanie odchylenia:** funkcja służy do regulacji wartości PV w przypadkach, gdy konieczne jest, aby wartość PV była zgodna z innym rejestratorem lub wskaźnikiem, lub gdy czujnik nie może być zamontowany w odpowiednim miejscu.
- Stała czasowa filtra:** Filtr wejściowy służy do filtrowania szybkich zmian zmiennej procesu, które powodują błędy regulacji w aplikacjach o dużej dynamice lub szybkości działania. Filtr cyfrowy jest również pomocny w sterowaniu procesami, w których zakłócenia elektryczne wpływają na sygnał wejściowy. Im większa jest wprowadzona wartość FTC, tym większe jest filtrowanie i regulator wolniej reaguje na proces i odwrotnie.
- Autoadaptacja (AT):** Funkcja autoadaptacji automatycznie oblicza i ustawia zakres proporcjonalności (P), czas całkowania (I), czas różniczkowania (D), ARW% i czas cyklu (CY.T) zgodnie z charakterystyką procesu.
- *Dioda LED strojenia miga z większą częstotliwością, gdy autoadaptacja jest aktywna.*
- *Dioda LED strojenia przestaje migać po zakończeniu autoadaptacji.*

PID – regulacja z członem proporcjonalnym i autoadaptacją

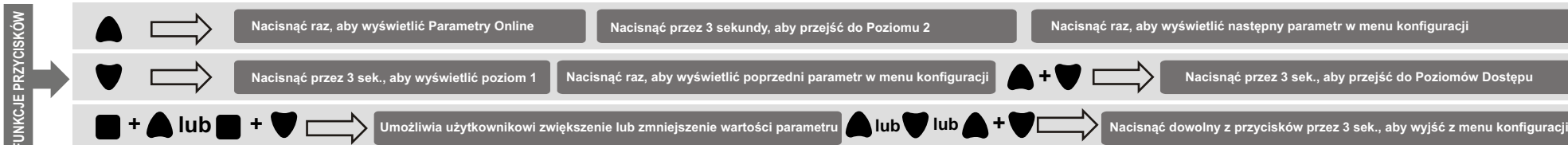
- Jeśli zasilanie zostanie wyłączone przed zakończeniem autoadaptacji, zostanie ono wznowione po włączeniu zasilania.
- Jeśli autoadaptacja nie zostanie zakończona po 3-4 cyklach, wtedy nie zostanie wykonana. W takim przypadku należy sprawdzić okablowanie i parametry, np. regulacji, typ wejścia itp.
- W przypadku zmiany wartości zadanej lub parametrów procesu należy ponownie wykonać autoadaptację.

4. Regulacja ZAŁ./WYŁ. (dla trybu regulacji odwrotnej):

Przełącznik jest „WŁ.” do momentu uzyskania ustawionej temperatury i wyłącza się powyżej ustawionej temperatury. Gdy temperatura zmniejsza się, przełącznik jest włączany przy temperaturze nieco niższej niż wynosi wartość zadana.

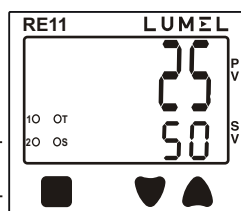
c.d. na stronie 4

INSTRUKCJA KONFIGURACJI

MENU OBSŁUGI

ZASILANIE WŁ.

Nacisnąć przycisk przez 3s.

Nacisnąć przycisk przez 3s.

Nacisnąć przyciski + przez 3s.

Poziom 1				
Wyświetlacz	Opis	Wartość domyślna	Zakres	Warunek wyświetlania
INPE	Typ wejścia (Patrz tabela 1)	J	JK/T/R/S/RTD	—
PE5L	Rozdzielczość wyświetlacza	I	1/0,1	Nieaktywne dla termopar typu R & S
UNIE	Jednostka temp.	°C	°C/°F	—
SPLL	Dolny próg wartości zadanej	-199	Min. zakres czujnika wybrany dla SPHL	—
SPHL	Górny próg wartości zadanej	750	SPLL do maks. zakr. wybr. czujnika	—
FEC	Stała czasowa filtra	1.0	0,2 ... 10.0 sek	—
RCET	Sterowanie przekaźnikiem 1	PE	RE/FD	Nieaktywne dla HC=YES
CNEL	Algorytm regulacji	PID	PID/ONF	—
OUT	Typ wyjścia do regulacji	RLY	RELAY/SSR	—
DUEL	Wł. trybu czasu wygrzewania	NO	NO/YES	—
HC	Wybór trybu grzanie - chłodzenie	NO	NO/YES	—
RCET2	Sterowanie przekaźnikiem 2	PE	RE/FD/TIME	Dla HC=NO. Aktywny TIME dla DWEL=YES
NO22	Typ przekaźnika 2	DEV	DEV/ABS	Dla ACT2=RE/FD
ONL	Menu online timera	PEON	REMN/ELPS	Dla DWEL=YES
ARU	Funkcja Anti-reset windup %	25.0	1,0 ... 100,0%	Dla CNTL=PID
PE	Parametry fabr. (reset wszystkich ustawień)	NO	NO/YES	—

Poziom 2				
Wyświetlacz	Opis	Wartość domyślna	Zakres	Warunek wyświetlania
UNE	Strojenie (patrz instrukcja obsługi)	SE	OFF / ST / AT	Dla CNTL=PID
P	Zakres proporcjonalności	10	1,0 ... 400,0°	Dla CNTL=PID
I	Czas całkowania	120	0 ... 9999 sek	Dla CNTL=PID
d	Czas różniczkowania	30	0 ... 9999 sek	Dla CNTL=PID
CYC.n	Tryb okresu impulsowania	RUED	AUTO/USR.F	Dla CNTL=PID
CYC.E	Okres impulsowania	150	0,1 ... 99,9 sek	Dla CNTL=PID
HYS1	Histeresa 1	1.0	0,1 ... 99,9°	Dla CNTL=ONF
nnlP	Ręczny offset	0.0	-19,9 ... +19,9°	Dla CNTL=PID & I=0
Pb.C	Zakres proporcjonalności dla chłodzenia	10	1,0 ... 400,0°	Dla CNTL=PID & HC=YES
CYC.C	Okres impulsowania dla chłodzenia	15.0	0,1 ... 99,9 sec	Dla CNTL=PID & HC=YES
HYS2	Histeresa 2	1.0	0,1 ... 99,9°	Dla HC=NO lub HC=YES & CNTL=ONF
ti.nE	Czas wygrzewania	0FF	OFF, 1 ... 9999 min	Dla DWEL=YES
dSP.b	Odchyłka wskazania	0.0	-19,9 ... 19,9°	—

Poziomy Do				
Wyświetlacz	Opis	Wartość domyślna	Zakres	Warunek wyświetlania
SP1	Blokowanie wartości zadanej 1	UNLE	UNLK/READ	—
SP2	Blokowanie wartości zadanej 2	UNLE	UNLK/READ/LOCK	—
LVL1	Blokowanie Poziomu 1	UNLE	UNLK/READ/LOCK	—
LVL2	Blokowanie Poziomu 2	UNLE	UNLK/READ/LOCK	—
DUEL	Blokowanie czasu wygrzewania	UNLE	UNLK/READ/LOCK	Aktywne dla DWEL=YES

Uwaga

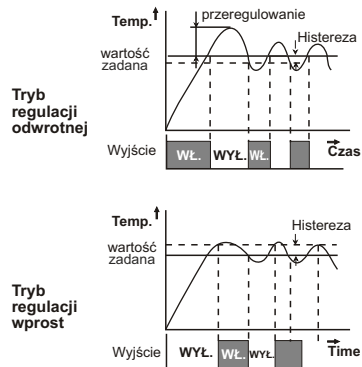
1. Parametry blokujące (LVL1 lub LVL2 lub SP lub DWEL) uniemożliwiają zmianę wartości poszczególnych parametrów poziomu.
Parametr Czas Wygrzewania (TRYB ONLINE) może być zmieniany tylko wtedy, gdy parametr DWEL w Poziomach Dostępu nie jest zablokowany.

2. Dłuższe przytrzymanie przycisków + / przez co najmniej 3 sekundy przy zmianie wartości SP i innych parametrów powoduje szybszą modyfikację nastaw.

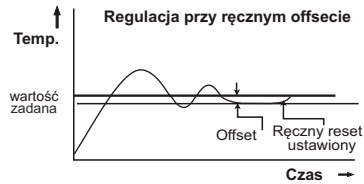
Uwaga : Po włączeniu zasilania wyświetlacz dolny wyświetla (przez krótki czas) zaprogramowany typ wejścia na Poziomie 1.

HISTEREZA:

Różnica między temperaturą, w której przełącznik przełącza się w stan „WŁ.”, a temperaturą, w której przełącznik przełącza się w stan „WYŁ.” nazywa się histerezą lub strefą rozsunięcia.

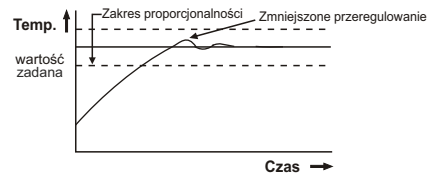
5. Ręczny offset (dla regulacji PID i I = 0):

Temperatura procesu ustabilizuje się po pewnym czasie i powstanie różnica między temperaturąadaną a temperaturą regulowaną. Różnicę tę można zniwelować, ustawiając wartość ręcznego offsetu równą i przeciwną do przesunięcia.

6. Samodostrajanie (ST):

Funkcja jest wykorzystywana, gdy wymagana jest wielokrotna zmiana parametrów PID ze względu na częste zmiany stanu procesu np. wartość zadana.

- Dioda LED strojenia miga z mniejszą częstotliwością, gdy autoadaptacja jest aktywna.
- Dioda LED strojenia przestaje migać po zakończeniu autoadaptacji.

- Autoadaptacja jest inicjowana w następujących przypadkach:

- 1) Po zmianie wartości zadanej.
  - 2) Po zmianie trybu strojenia. (TUNE=ST)
- ST zostanie uruchomione tylko wtedy, gdy PV < 50% wartości zadanej.
  - ST może zostać uruchomione tylko, gdy ACT=RE.

LUMEL S.A.

ul. Stubicka 4, 65-127 Zielona Góra, Poland
tel.: +48 68 45 75 100, fax +48 68 45 75 508
www.lumel.com.pl

Informacja techniczna:

tel.: (68) 45 75 140, 45 75 141, 45 75 142, 45 75 145, 45 75 146
e-mail: sprzedaz@lumel.com.pl

Realizacja zamówień:

tel.: (68) 45 75 150, 45 75 151, 45 75 152, 45 75 153, 45 75 154, 45 75 155
fax.: (68) 32 55 650

Pracownia systemów automatyki:

tel.: (68) 45 75 145, 45 75 146

Wzorcowanie:

tel.: (68) 45 75 163
e-mail: laboratorium@lumel.com.pl